

СТАН СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ У ДОВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС

- Доповідач: доктор с.-г. наук., с.н.с.
- зав. сектором розвитку сільських територій Н.В. Палапа

2. Функції сільських територій

- виробничу;
- демографічну;
- соціальну;
- культурно-етнічну;
- природоохоронну або ще як її часто називають екологічну;
- просторово-комунікаційну;
- рекреаційну;
- моральну;
- соціального контролю над територією .

3. Поголів'я худоби та птиці за категоріями господарств, %

Поголів'я	Роки						
	1990	1995	2000	2005	2010	2015*	2020*
Господарства усіх категорій							
Велика рогата худоба	85,6	78,0	53,4	38,3	34,0	33,9	35,1
у т. ч. корови	73,9	61,0	37,3	23,8	22,4	23,3	25,3
Свині	72,4	54,4	31,5	36,9	45,5	52,3	61,8
Вівці та кози	85,1	59,1	22,0	16,6	17,3	14,1	13,3
Птиця	54,0	36,1	20,5	41,1	54,2	54,9	54,7
Господарства населення							
Велика рогата худоба	14,4	22,0	46,6	61,7	66,0	66,1	64,9
у т. ч. корови	26,1	39,0	62,7	76,2	77,6	76,7	74,7
Свині	27,6	45,6	68,5	63,1	54,5	47,7	38,2
Вівці та кози	14,9	40,9	78,0	83,4	82,7	85,9	86,7
Птиця	46,0	63,9	79,5	58,9	45,8	45,1	45,3

4. Виробництво сільськогосподарських культур за категоріями господарств (у % до загального обсягу)

Назва продукції	Роки				
	2000	2005	2010	2015*	2020*
Господарства усіх форм власності					
Культури зернові та зернобобові	81,6	75,7	75,8	77,3	79,6
Буряк цукровий фабричний	87,8	78,5	92,1	92,5	94,3
Соняшник	87,5	78,8	82,5	85,4	87,7
Картопля	1,4	1,2	2,6	2,2	1,9
Культури овочеві	16,9	10,7	11,9	13,9	15,4
Культури плодові та ягідні	18,2	11,8	16,4	19,1	16,8
Господарства населення					
Культури зернові та зернобобові	18,4	24,3	24,2	22,7	20,4
Буряк цукровий фабричний	12,2	21,5	7,9	7,5	5,7
Соняшник	12,5	21,2	17,5	14,6	12,3
Картопля	98,6	98,8	97,4	97,8	98,1
Культури овочеві	83,1	89,3	88,1	86,1	84,6
Культури плодові та ягідні	81,8	88,2	83,6	80,9	83,2

5. Виробництво основних видів продукції тваринництва за категоріями господарств, %

Вид продукції	Роки						
	1990	1995	2000	2005	2010	2015*	2020*
Господарства усіх категорій							
М'ясо (у забійній вазі)	71,1	48,3	26,3	36,8	55,1	63,0	68,8
у т. ч. яловичина і телятина	91,0	68,8	40,5	27,4	24,5	24,5	24,6
Свинина	56,7	25,2	13,5	22,5	40,6	52,6	55,2
М'ясо птиці	50,4	27,7	18,7	64,4	80,9	84,6	87,7
Молоко	76,0	54,7	29,0	18,8	19,7	25,1	29,8
Яйця	62,2	44,4	33,8	49,5	60,1	58,2	55,1
Вовна	88,8	69,9	38,6	21,7	16,9	13,8	9,3
Мед	21,3	11,6	6,8	3,4	2,3	1,4	1,0
Господарства населення							
М'ясо (у забійній вазі).	28,9	51,7	73,7	63,2	44,9	37,0	31,2
у т. ч. яловичина і телятина	9,0	31,2	59,5	72,6	75,5	75,5	75,4
Свинина	43,3	74,8	86,5	77,5	59,4	47,4	44,8
М'ясо птиці	49,6	72,3	81,3	35,6	19,1	15,4	12,3
Молоко	24,0	45,3	71,0	81,2	80,3	74,9	70,2
Яйця	37,8	55,6	66,2	50,5	39,9	41,8	44,9
Вовна	11,2	30,1	61,4	78,3	83,1	86,2	90,7
Мед	78,7	88,4	93,2	96,6	97,7	98,6	99,0

Примітка: * без тимчасово окупованого Криму та частини окупованих територій Донецької і Луганської областей.

6. Вміст у ґрунті основних поживних елементів та важких металів, мг/кг

№ п/п	Найменування показника	Вміст, мг/кг
1	Гідролізований азот	42 – 182
2	Рухомий фосфор	8 – 5375
3	Обмінний калій	34 – 2096
4	Мідь (ГДК 3,0)	3,4 – 15,5
5	Цинк (ГДК 23,0)	25 – 96
6	Свинець (ГДК 2,0)	0,1 – 3,5
7	Кадмій (ГДК 0,7)	0,01 – 1,2

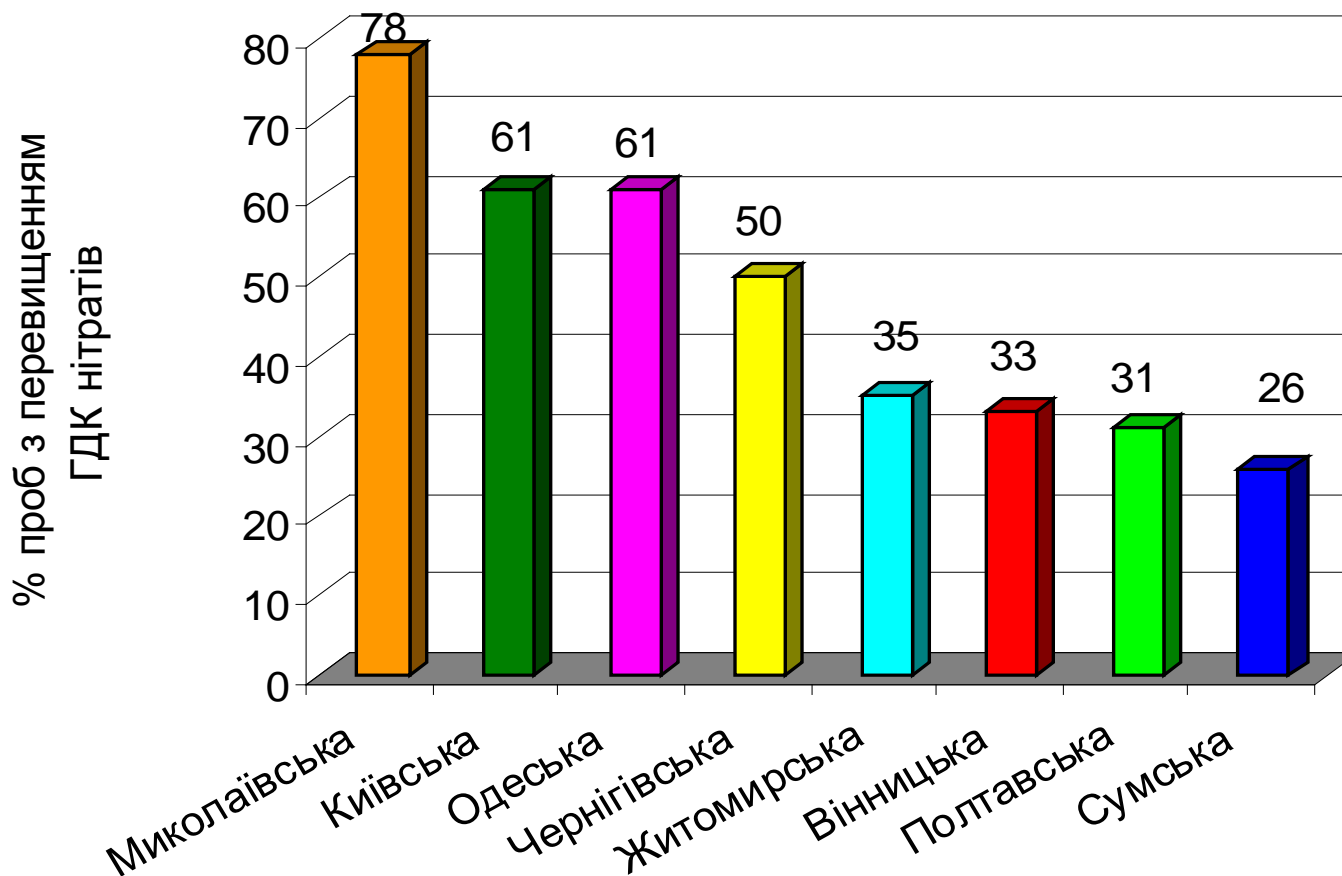
7. Хімічний склад питної води на території сільських населених пунктів

№ п/п	Найменування показника	Вміст
1	рН, од. (6-9)	6,5 – 13,0
2	Загальна твердість, мг-екв./100 г (Допустимий вміст не більше 7)	4,2 – 44,6
3	Нітрати, мг/л (ГДК 45)	Сліди – 1258
4	Хлориди, мг/л (ГДК 200)	6 – 1163
5	Мідь, мг/л (ГДК 1,0)	0,1 – 1,2
6	Цинк, мг/л (ГДК 5,0)	0,37 – 5,9

8. Вміст нітратів у рослинній продукції

№ п/п	Культура	Нітрати, мг/кг	
		ГДК	вміст
1	Картопля	120	62 - 597
2	Морква	300	150 - 768
3	Буряки столові	1400	227 - 4527
4	Буряки кормові	1400	376 - 5200
5	Цибуля	80	44 - 200
6	Кабачки	60	58 - 842
7	Огірки	200	2 - 265
8	Кріп, петрушка	1500	300 - 4125

9. Відсоток проб з перевищенням ГДК нітратів овочевої продукції, вирощеної на сільських селітебних територіях у розрізі окремих областей

10. Вміст важких металів у рослинній продукції, відібраній на сільських селітебних територіях, мг/кг

Культура	Вміст важких металів			
	Мідь	Свинець	Цинк	Кадмій
К а р т о п л я				
Середній вміст	3,22	0,27	12,80	0,015
Максимальний вміст	3,40	0,48	17,80	0,023
М о р к в а				
Середній вміст	4,84	0,58	26,93	0,055
Максимальний вміст	5,50	0,87	38,30	0,110
Б у р я к и с т о л о в і				
Середній вміст	5,78	0,56	52,00	0,048
Максимальний вміст	7,05	0,67	85,60	0,076
Б у р я к и к о р м о в і				
Середній вміст	6,07	0,80	53,97	0,033
Максимальний вміст	6,50	1,50	81,20	0,060
Допустимі рівні	5,00	0,50	10,00	0,030

11. Динаміка кількості наявного населення України

Роки	Кількість населення, млн			До загальної кількості населення, %	
	усього	у тому числі		міське	сільське
		міське	сільське		
1913	35,2	6,8	28,4	19,3	80,7
1939	40,5	13,6	26,9	33,6	66,4
1959	41,9	19,2	22,7	45,8	54,2
1979	49,8	30,5	19,3	61,3	38,7
1989	51,7	34,6	17,1	66,9	33,1
1990	51,8	34,9	16,9	67,4	32,6
1993	52,2	35,4	16,8	67,8	32,2
1995	51,7	35,1	16,6	67,9	32,1
2000	49,4	33,3	16,1	67,4	32,6
2005	47,3	32,0	15,3	67,7	32,3
2010	46,0	31,5	14,5	68,6	31,4
2015*	42,8	29,6	13,2	69,2	30,8
2020*	41,6	29,0	12,6	69,7	30,3

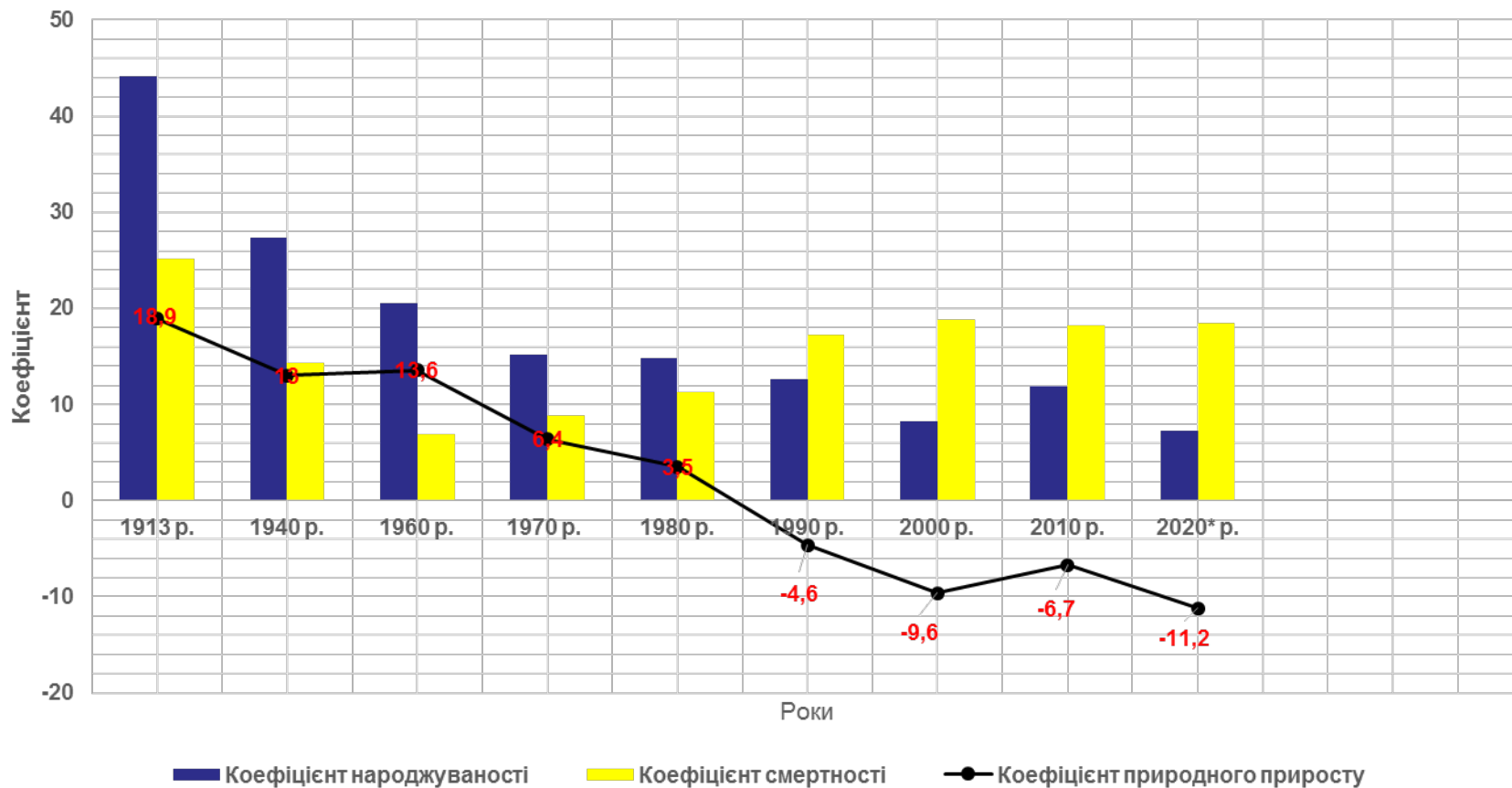
Примітка: * без тимчасово окупованого Криму та частини окупованих територій Донецької і Луганської областей.

12. Загальні коефіцієнти народжуваності, смертності та природного приросту населення України (на 1000 осіб наявного населення)

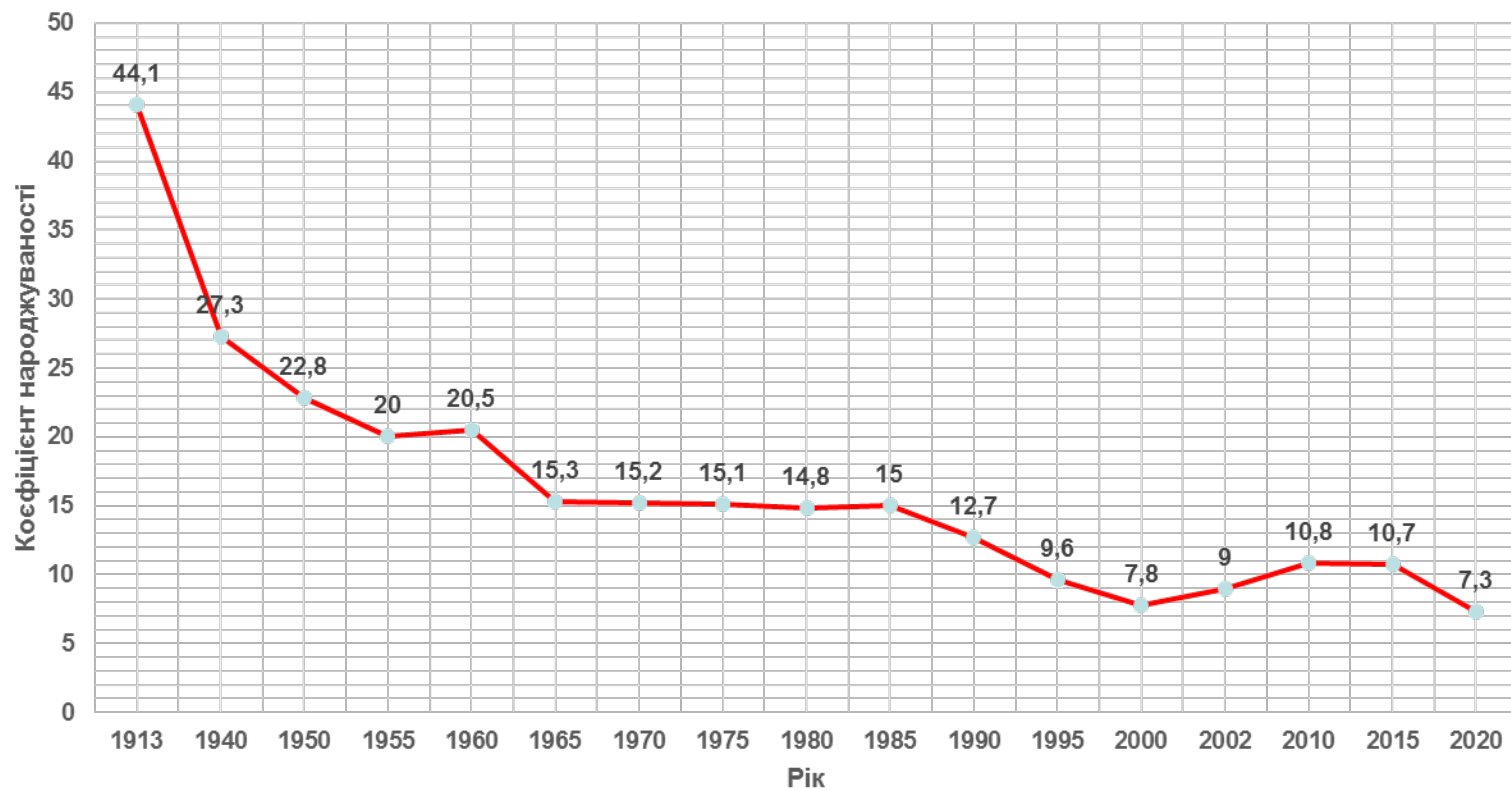
Роки	Коефіцієнт народжуваності	Коефіцієнт смертності	Коефіцієнт природного приросту
1913	44,1	25,2	18,9
1940	27,3	14,3	13,0
1960	20,5	6,9	13,6
1970	15,2	8,8	6,4
1980	14,8	11,3	3,5
1990	12,6	12,1	0,5
1995	9,6	15,4	– 5,8
2000	7,8	15,4	– 7,6
2005	9,0	16,6	– 7,6
2010	10,8	15,2	– 4,4
2015*	10,7	14,9	– 4,2
2020*	7,3	18,5	–11,2

Примітка: * без тимчасово окупованого Криму та частини окупованих територій Донецької і Луганської областей.

13. Коефіцієнти народжуваності, смертності та природного приросту сільського населення (1913–2020 рр.)

14. Коефіцієнти народжуваності населення України

15. Сумарний коефіцієнт народжуваності за типом місцевості (на 1 жінку)

Роки	Усього	Міська місцевість	Сільська місцевість
1991	1,776	1,598	2,286
1995	1,398	1,214	1,875
2000	1,116	0,965	1,510
2005	1,213	1,120	1,460
2010	1,443	1,308	1,770
2015*	1,506	1,388	1,710
2020*	1,217	1,133	1,355
2021*	1,160	1,083	1,288

Примітка: * без тимчасово окупованого Криму та частини окупованих територій Донецької і Луганської областей.

16. Сумарний коефіцієнт народжуваності (кількість дітей, народжених у середньому однією жінкою)

Країна	Роки			Країна	Роки		
	2010	2015	2020		2010	2015	2020
<i>Україна*</i>	1,44	1,51*	1,22*	Мальта	1,36	1,37	1,13
Австрія	1,44	1,49	1,44	Нідерланди	1,79	1,66	1,54
Бельгія	1,86	1,70	1,55	Німеччина	1,39	1,50	1,53
Болгарія	1,57	1,53	1,56	Польща	1,41	1,32	1,39
Греція	1,48	1,33	1,39	Португалія	1,39	1,31	1,41
Данія	1,87	1,71	1,68	Румунія	1,59	1,62	1,80
Естонія	1,72	1,58	1,58	Словаччина	1,43	1,40	1,59
Ірландія	2,05	1,85	1,63	Словенія	1,57	1,57	1,59
Іспанія	1,37	1,33	1,19	Угорщина	1,25	1,45	1,59
Італія	1,46	1,35	1,24	Фінляндія	1,87	1,65	1,37
Кіпр	1,44	1,32	1,36	Франція	2,03	1,96	1,83
Латвія	1,36	1,70	1,55	Хорватія	1,55	1,40	1,48
Литва	1,50	1,70	1,48	Чехія	1,51	1,57	1,71
Люксембург	1,63	1,47	1,36	Швеція	1,98	1,85	1,67

17. Середня очікувана тривалість життя чоловіків та жінок в Україні та країнах Євросоюзу (роки)

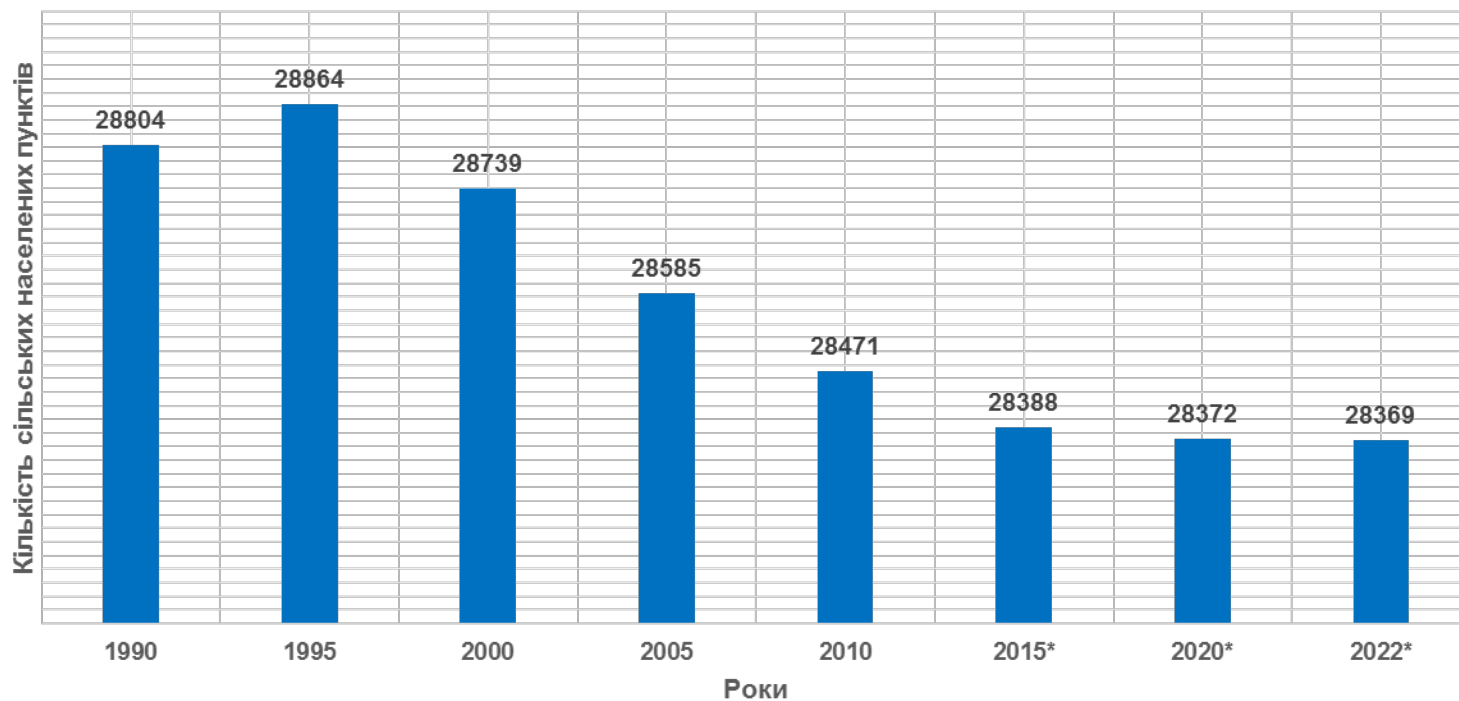
Країна	Чоловіки			Жінки		
	2010 р.	2015 р.	2020 р.	2010 р.	2015 р.	2020 р.
<i>Україна*</i>	<i>65,3</i>	<i>66,4</i>	<i>66,4</i>	<i>73,5</i>	<i>76,3</i>	<i>76,2</i>
Австрія	77,8	78,8	78,9	83,5	87,3	83,6
Бельгія	77,5	78,7	78,5	83,0	83,4	83,0
Болгарія	70,3	71,2	70,0	77,4	78,2	77,5
Греція	78,0	78,5	78,8	83,3	83,7	83,9
Данія	77,2	78,8	79,7	81,4	82,7	83,6
Естонія	70,9	73,2	74,4	80,8	82,2	83,0
Ірландія	78,5	79,6	80,8	83,1	83,4	84,4
Іспанія	79,2	80,1	79,6	85,5	85,7	85,2
Італія	79,5	80,3	80,0	84,7	84,9	84,5
Кіпр	79,2	79,9	80,4	83,9	83,7	84,4
Латвія	67,9	69,7	70,6	78,0	79,5	80,0
Литва	67,6	69,2	70,1	78,9	79,7	80,1
Люксембург	77,9	80,0	79,9	83,5	84,7	84,5
Мальта	79,3	79,8	80,3	83,6	84,1	84,5
Нідерланди	78,9	79,9	79,7	83,0	83,2	83,1
Німеччина	78,0	78,3	78,7	83,0	83,1	83,5
Польща	72,2	73,5	72,5	80,7	81,6	80,7
Португалія	76,8	78,1	78,0	83,2	84,3	84,4
Румунія	70,0	71,4	70,4	77,7	78,6	78,3
Словаччина	71,8	73,1	73,5	79,3	80,2	80,4
Словенія	76,4	77,8	77,8	83,1	83,9	83,4
Угорщина	70,7	72,3	72,3	78,6	79,0	79,0
Фінляндія	76,9	78,7	79,2	83,5	84,4	84,8
Франція	78,2	79,2	79,2	85,3	85,6	85,3
Хорватія	73,4	74,4	74,7	79,9	80,5	80,9
Чехія	74,5	75,7	75,3	80,9	81,6	81,3
Швеція	79,6	80,4	80,6	83,6	84,1	84,2

18. Кількість адміністративно-територіальних одиниць, 1990–2022 рр.

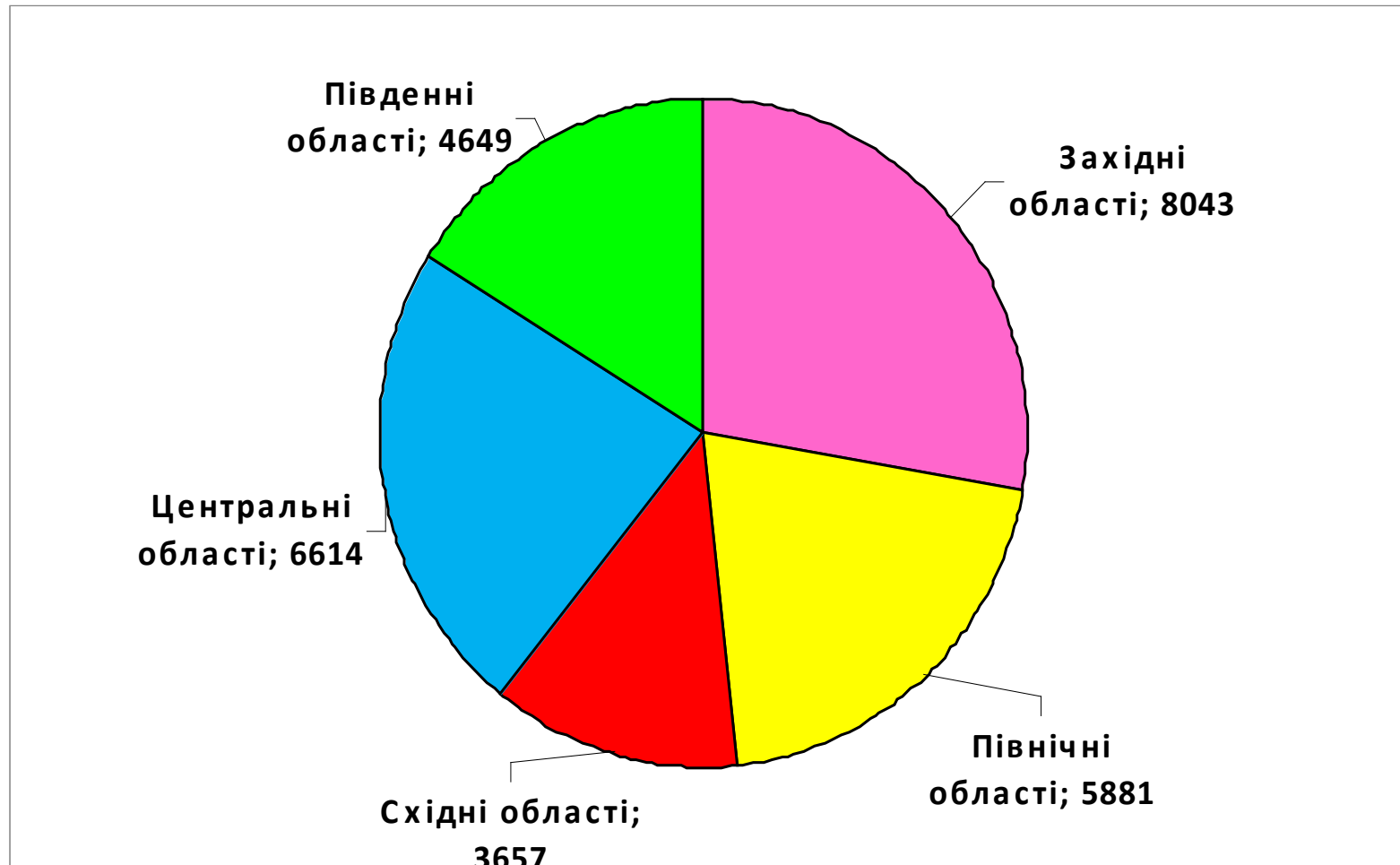
Роки	Міста		Селища міського типу	Сільські населені пункти
	усього	у т. ч. республ. та обласного значення		
1990	436	145	927	28804
1995	445	165	909	28864
2000	448	170	894	28739
2005	456	178	886	28585
2010	459	179	885	28471
2015*	460	184	885	28388
2020*	461	189	882	28372
2022*	461	–	881	28369

Примітка: * без тимчасово окупованого Криму та частини окупованих територій Донецької і Луганської областей

19. Динаміка чисельності сільських населених пунктів, 1990–2022 рр.

20. Динаміка чисельності сільських населених пунктів у розрізі областей

21. В Україні вирощено продукції у 2021 р.

Назва продукції	Вироблено, млн тонн
Кукурудза	42,1
Пшениця	32,2
Насіння соняшника	16,4
Ячмінь	9,4
Соя	3,5
Ріпак	2,9

22. Місце України у світовому експорті сільськогосподарської продукції

Назва продукції	Експортовано	
	млн т	%
Олія соняшникова	5,1	46
Соняшниковий шрот	4,2	45
Просо	168,4 тис. т	37
Ячмінь	5,7	13
Кукурудза	24,7	13
Ріпак	2,7	10
Пшениця	20,1	10
Мед	57,8 тис. т	8
Волоський горіх	35,8 тис. т	7
Соя	1,1	1

23. ТОП-5 країн найбільших світових експортерів української сільськогосподарської продукції

Назва країни	Експортна виручка, %
Китай	16
Індія	7
Нідерланди	6
Єгипет	6
Туреччина	5

ГУ ДСНС УКРАЇНИ
У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

За даними Міндовкілля та Держекомінспекції станом на 01 квітня 2023 р.

- **> 3,8 тис т викидів потрапило у повітря від горіння російської техніки та утворилося > 325 тис т відходів;**
- **> 680,6 тис т нафтопродуктів згоріло, внаслідок чого > 67 млн т викидів потрапило в атмосферне повітря, забруднивши його небезпечними речовинами;**
- **~23,3 тис га лісів випалено, частину з них втрачено назавжди;**
- **3 млн га лісів уражено війною;**
- **20% природоохоронних територій загальною площею близько 1 млн га потерпають від війни;**
- **16-ти об'єктам, що включені до Рамсарської конвенції площею близько 600 тис га загрожує знищення;**
- **2,9 млн га смарагдової мережі опинилися у зоні ризику;**
- **>7,1 млн м² об'єктів, у т.ч. критичної інфраструктури знищено, а їх залишки спричинили шкоду довкіллю;**
- **2,2 тис родовищ з енергоресурсами, металами й мінералами окуповано;**
- **близько 200 тис км² території потребуватиме розмінування;**
- **окуповано 8 заповідників і 10 національних природних парків;**
- **>2,3 млн м² земель засмічено підбитою воєнною технікою;**
- **засмічено та забруднено водні об'єкти у районах бойових дій;**
- **~183 тис м² ґрунтів забруднено небезпечними речовинами.**

У Харківській області окупанти обстріляли молочну ферму компанії "Агромол". Ферма зазнала серйозних руйнувань: у корівників зірвано дахи, зруйновано автомобілі, десятки корів померли, а вцілілі блукають серед уламків.

Російські солдати вбили 110 корів на молочнотоварній фермі "Напорівське" (с. Лукашівка, Чернігівська обл.). Росіяни вбивали тварин, бо "їхнє мукання здавалося їм занадто гучним". Корів і телят вони розстрілювали задля розваги.

У селищі Гостомель Київської області російські війська знищили стайню "Александрія" разом із кіньми — більшість із 32 тварин згоріли живцем.

Знищена птахофабрика у Путивлі Сумської області

A scenic landscape featuring a river flowing through a valley, a road winding through green fields, and a village with colorful houses in the distance. The foreground shows a grassy slope with a wooden fence. The text "ДЯКУЮ ЗА УВАГУ" is overlaid in the center.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ